

ירושלים



שכונות ירושלים יחד ולחוד

איתמר בן אב"י (1882-1943) לאה אבושדיד (1892-1982)
'הילד העברי הראשון', עיתונאי אהובתו ואשתו של איתמר



קשה היה להיות 'הילד העברי הראשון'. הוריי רצו שאשמע רק עברית בילדותי, ולא הרשו לי לשחק עם הילדים בשכונה כי הם דיברו מגוון שפות. הייתי מאוד בודד, יכולתי לשחק רק עם הכלב שלי, מהיר. כשבגרתי, המשכתי את דרכו של אבי בעריכת העיתון המשפחתי. התאהבתי עד כלות בלאה אבושדיד והיא השיבה לי אהבה, אבל...

המשפחה שלי לא הסכימה בשום אופן שאתחתן עם אשכנזי, ועוד עני! אנחנו משפחה מרוקאית מיוחסת ועשירה, והם רצו בשבילי חתן ספרדי ממשפחה מכובדת ובעלת אמצעים.

אבל הכול נגמר בשלום. משפחתה של לאה הסכימה לקבל אותי, התחתנו וחיינו באושר, והאהבה שמרה עלינו גם בעתות משבר.

אז איך זה לחיות במשפחה 'מעורבת'?

יושבת לה ירושלים כנשר הנושא גזליו על כנפיו. יש שכונות מיוחדות לספרדים, ויש מהן שאשכנזים וספרדים דרים בהן כאחד. יש מהן שיושביהן תימנים או גרזים או מערבים או פרסים, ויש מהן שכמה עדות יושבים בהן כאחד.
(מתוך "תמול שלשום" מאת ש"י עגנון)

- לפי המשל 'כנשר הנושא גזליו על כנפיו', כיצד נראו היחסים בין אנשי השכונות?
- האם יש לעגנון ביקורת על המציאות שבה כל עדה חיה בשכונה נפרדת?
- מדוע, לדעתכם, בחרו להקים בירושלים שכונות נבדלות? מה היתרונות ומה החסרונות בחלוקה כזאת?
- האם, לדעתכם, גם היום ירושלים מחולקת על פי עדות?

שכונה מעורבת: כלל: חילונים וחרדים לא ישרדו יחד בשכונה מעורבת לאורך שנים. רוב החרדים של תל אביב נטשו לבני ברק, חילונים בירושלים נמלטים משכונות מתחרדות. גם הדתיים לא משתוקקים לגור בשכונות מרובות חרדים בירושלים ובבני ברק, ורבים מהם עברו להתנחלויות ולשיכונים דתיים. שכונות חרדיות-דתיות הן מתכון לחיכוך שקט ומתמיד: מכירת עיתונים חילוניים בקיוסק השכונתי, אופי מוסדות החינוך, יום העצמאות.
(מתוך "סבא שלי היה רב: לקסיקון דתי-חילוני" מאת אורי אורבך)

- האם אתם מכירים את המציאות שאורי אורבך מתאר מהיישוב שבו אתם גרים?
- הסבירו את החיכוכים שמציין אורי אורבך בשכונות מעורבות. נסו לחשוב על חיכוכים אפשריים נוספים.
- מהם היתרונות של חיים בשכונה מעורבת?
- האם הייתם מעדיפים לגור בשכונה שגרים בה רק אנשים כמוכם, או בשכונה מעורבת? מדוע?



- לפי הסיפורים שבסרטון, איזו אווירה נוצרה מהערבוב בין אנשים מכמה עדות בנחלאלות?

- התחלקו לקבוצות קטנות ובררו אילו עדות מיוצגות בתוך הקבוצה.
- צרו יחד קולאז' המייצג את מגוון העדות שבקבוצה, והציגו אותו לכיתה.